

Wet wijziging vermelding van het geslacht in de geboorteakte (transgenders)

Dit informatieblad vermeld op hoofdlijnen onder welke voorwaarden iemand de oorspronkelijke vermelding van het geslacht in de geboorteakte kan wijzigen. In dit informatieblad

In dit informatieblad

1. Inleiding	1
2. Hoofdlijnen van de wet	1
3. Uitvoering	1
4. Bijzondere regeling	2
5. Meer informatie	2

1. Inleiding

Met deze wet is het voor transgender personen mogelijk om de geslachtsvermelding in de geboorteakte te wijzigen. Iedere Nederlander van 16 jaar of ouder met een blijvende overtuiging tot een ander geslacht te behoren, kan een geslachtswijziging, voorzien van een deskundigenverklaring, regelen bij de ambtenaar van de burgerlijke stand.

2. Hoofdlijnen van de wet

Personen die lichamelijk man of vrouw zijn maar ervan overtuigd zijn tot het andere geslacht te behoren (transgender personen), willen in het dagelijks leven behandeld en tegemoet getreden worden overeenkomstig het door hen

beleefde geslacht. Daarbij speelt de geboorteakte een grote rol, omdat die leidend is voor de geslachtsaanduiding op onder meer identiteits- en reisdocumenten en diploma's. Volgens de wet is het voldoende als een deskundige vaststelt dat de overtuiging van een wilsbekwaam te achten persoon om tot het andere geslacht te behoren blijvend van aard is. Met die deskundigenverklaring kan de ambtenaar van de burgerlijke stand de vermelding van het geslacht in de akte van de geboorte aanpassen. De keuze is daarbij beperkt tot man of vrouw. Een derde optie, bijvoorbeeld "geslacht onbekend", is niet mogelijk.

3. Uitvoering

Wijziging van het geslacht in de geboorteakte komt tot stand doordat de transgenderpersoon aangifte doet bij de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente waar destijds de aangifte van geboorte is gedaan.

Is de geboorteakte niet in ons land in de registers van de burgerlijke stand ingeschreven? Dan moet aangifte worden gedaan bij de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente Den Haag.

Iedere Nederlander van 16 jaar of ouder kan aangifte doen. Vreemdelingen van 16 jaar en ouder kunnen dat alleen als zij ten minste één jaar, onmiddellijk voorafgaande aan de aangifte in Nederland wonen en beschikken over een geldige verblijfstitel.

Bij de aangifte moet een verklaring (niet ouder dan zes maanden) van een deskundige worden overgelegd. Op basis van een protocol, dat is opgesteld in samenwerking met de betrokken organisatie Transgender Netwerk, zijn in eerste instantie als deskundige aangewezen de artsen en psycholo-

gen van het Kennis- en Zorgcentrum voor Genderdysforie van het Amsterdam UMC, het expertisecentrum Geslacht & Gender van het Radboud UMC te Nijmegen, de genderteams van het UMCG te Groningen en van het Curium en LUMC te Leiden. Daarnaast kunnen ook andere artsen en psychologen worden aangewezen die de deskundigheid hebben om de Verklaring Transgender af te geven. Het CIBG (Centraal Informatiepunt Beroepen Gezondheidszorg) zal deze deskundigen transgenders op verzoek aanwijzen indien zij aan de gestelde voorwaarden hiervoor voldoen.

De deskundigenverklaring vermeldt dat de transgender persoon duidelijk heeft gemaakt ervan overtuigd te zijn tot het andere geslacht te behoren, zich daarover heeft laten voorlichten en ook daarna nog de geslachtsaanduiding in de geboorteakte gewijzigd wil hebben.

De transgender persoon kan ter gelegenheid van de aangifte bij de ambtenaar van de burgerlijke stand desgewenst ook de voornaam of voornamen gewijzigd krijgen in een voornaam of voornamen die passen bij het nieuwe geslacht.

Na wijziging van het geslacht in de geboorteakte, wordt deze aanpassing doorgegeven aan de Basisregistratie Personen (BRP). Van daaruit wordt een groot aantal organisaties geïnformeerd. Sommige zaken dient de betrokkene echter zelf te regelen.

Zo is het bijvoorbeeld nodig om bij geslachtswijziging een nieuw reisdocument (paspoort, identiteitskaart) en een nieuw rijbewijs aan te vragen. Deze documenten vervallen namelijk van rechtswege bij geslachtswijziging.

Kinderen van transgender personen: mogelijk verschil in oudergegevens in de geboorteakte en in de persoonslijst van de Basisregistratie Personen (BRP)

Bij de geboorte van een kind wordt een geboorteakte opge maakt. Deze geboorteakte wordt niet aangepast, als zijn ouder daarna de vermelding van het geslacht en zijn voornaam wijzigt.

De BRP geeft de voornaamswijziging van een transgender ouder wél weer in de persoonslijst van een kind. Het geslacht van een ouder is hierin niet opgenomen. Een wijziging hiervan is dus ook niet zichtbaar.

Het kan zijn dat het verschil in oudergegevens tussen de geboorteakte en de BRP leidt tot vragen van bijvoorbeeld buitenlandse instanties. De persoon die het betreft kan in dat geval aanvullende stukken aanvragen, om dit verschil te verklaren:

Hij kan bij de ambtenaar van de burgerlijke stand een afschrift aanvragen van de geboorteakte van zijn ouder. Hierin is de wijziging van de vermelding van het geslacht en voornaam van zijn ouder zichtbaar. De oudergegevens in zijn eigen geboorte-akte zijn hiermee te herleiden tot die op zijn persoonslijst in de BRP.

Ook kan hij de gemeente verzoeken om een BRP-uittreksel met historische oudergegevens. Hierin is de voornaamswijziging van zijn ouder te zien.

Daarnaast kan hij de gemeente verzoeken om de wijziging van de voornaam van zijn ouder op zijn persoonslijst in de BRP ongedaan te maken. In dat geval is de voornaam in zijn geboorteakte weer gelijk aan de voornaam van zijn ouder op zijn persoonslijst in de BRP.

4. Bijzondere regeling

Een bijzondere regeling bestaat voor de persoon die administratief van het geslacht gewijzigd heeft naar man en vervolgens een kind baart.

Tot 1 maart 2023 werd deze juridische man op de geboorteakte van het kind steeds aangemerkt als moeder van het kind.

Vanaf 1 maart 2023 wordt de man die een kind baart, op zijn verzoek in de geboorteakte van het kind vermeld als “ouder uit wie het kind is geboren” in plaats van moeder.

Deze mogelijkheid bestaat ook voor de geboorteakte van kinderen die tussen 1 juli 2014 en 1 maart 2023 geboren zijn uit een persoon die juridisch man was ten tijde van de geboorte. Tot 1 maart 2026 is het mogelijk om de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente waar het kind is geboren te verzoeken om de aanduiding “moeder” op de geboorteakte van het kind te veranderen in “ouder uit wie het kind is geboren”.

5. Meer informatie

De tekst van de wet is gepubliceerd in Staatsblad 2014, nr. 1. De bijzondere regeling is opgenomen in Staatsblad 2022, nr. 484.

www.rijksoverheid.nl

Op de website www.rijksoverheid.nl vindt u informatie over veel onderwerpen van de Rijksoverheid. Als u het antwoord op uw vraag niet kunt vinden op deze website, kunt u uw vraag telefonisch of per e-mail stellen aan Informatie Rijksoverheid. Het telefoonnummer is 4-cijferig: 1400 (lokaaltarief) en bereikbaar op werkdagen van 08.00 tot 20.00 uur. U kunt uw vraag ook per e-mail stellen via het contactformulier op de website.

Transgender Netwerk

Atlantisplein 1 (Kamer 2.14)
1093 NE Amsterdam
Telefoon (020) 205 09 15
E-mail info@transgendernetwerk.nl
www.transgendernetwerk.nl

Amsterdam Universitair Medisch Centrum Kennis- en Zorgcentrum voor Genderdysforie

De Boelelaan 1117
1081 HV Amsterdam
Postbus 7057
1007 MB Amsterdam
Telefoon (020) 444 05 42
E-mail genderteam-poli@vumc.nl

Expertisecentrum Geslacht & Gender Radboudumc Nijmegen

Geert Grooteplein Zuid 10
6525 GA Nijmegen
Telefoon (024) 3611111
www.radboudumc.nl (informatie kan gevraagd worden dmv het invullen van een contactformulier).

Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCC) Genderdysforie

Hanzeplein 1
9713 GZ Groningen
Telefoon (050) 361 20 17
E-mail genderteam@umcg.nl
www.umcg.nl

CIBG (Centraal Informatiepunt Beroepen Gezondheidszorg)

Postbus 16114
2500 BC Den Haag
Telefoon (070) 340 54 87
E-mail via het contactformulier op www.cibg.nl

Degenen die bevoegd zijn om een deskundigenverklaring af te geven vermeld staan op:
<https://www.cibg.nl/aanwijzing-deskundige-transgenders>